

Jura, Natur og vandmiljø, Planter

Etablering af gyllebeholder

Etablering af gyllebeholder på en bedrift med planteavl kan ske ved en landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1. Gyllebeholdere, der er erhvervsmæssig nødvendige for driften, er undtaget for kravet om landzonetilladelse.

Viden om

Denne artikel omhandler etablering af gyllebeholdere på en bedrift med planteavl. Reglerne for gyllebeholdere på husdyrbrug er reguleret særskilt og bliver ikke gennemgået her.

I landzone kræver udstykning, opførelse af ny bebyggelse eller ændringer i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer en landzonetilladelse fra kommunen, jf. [planlovens § 35, stk. 1](#). Det indebærer, at også etablering af en gyllebeholder som udgangspunkt kræver en landzonetilladelse. Gyllebeholdere til brug for planteavl er dog undtaget fra kravet om landzonetilladelse, når gyllebeholderen er erhvervsmæssig nødvendig for driften af landbrugsejendommen, jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 3.

Vurderingen af "erhvervsmæssig nødvendighed" forholder sig alene til den matrikulært afgrænsede ejendom. Det betyder, at vurderingen foretages for den ejendom, hvor gyllebeholderen placeres. Øvrige ejendomme til brug for driften medregnes derfor ikke.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Vurderingen af, hvorvidt en ny bygning eller en ændring i nuværende bygninger mv. er erhvervsmæssig nødvendig, forholder sig til landbrugsejendommens driftsmæssige behov. I denne vurdering kan følgende momenter inddrages:

- Om byggeriet indgår som led i ejendommens/bedriftens jordbrugsmæssige udnyttelse
- Om der er en driftsmæssig sammenhæng mellem driftsbygninger og produktionen, der er tilknyttet jordene
- Om byggeriet og driftsformen vil antage industriel karakter
- Om der er en forpagtningsaftale med en given varighed
- Produktionens karakter
- Størrelsen af arealer til bygninger, dyrefolde mm. ctr. arealer, der dyrkes landbrugsmæssigt

I de tilfælde, hvor bygningen mv. er begrundet i et driftsmæssigt behov, som anses for værende driftsmæssig nødvendig, vil der være tale om erhvervsmæssig nødvendighed.

Ved vurderingen af erhvervsmæssig nødvendighed gælder det konkret for gyllebeholdere, at deres opbevaringskapacitet ikke må ligge over den sædvanlige kapacitet for det pågældende landbrugsareal. Kommunen undersøger i denne anledning harmoniarealer på ejendommen, mængden af total kg N/ha, hvilken gødningstype, der skal opbevares i gyllebeholderen og om gyllebeholderen er afdækket.

Kommunerne kan – i overensstemmelse med [orientering nr. 12](#) – meddele landzonetilladelse til opførelse af en gyllebeholder, der er større end, hvad den landbrugsmæssige drift kan retfærdiggøre. Dette kræver en konkret vurdering af kommunen. Det betyder, at kommunen kan give en almindelig landzonetilladelse til opførelse af en gyllebeholder, selv om den ikke er erhvervsmæssig nødvendig.

Planklagenævnet vurderede i en sag af 21. oktober 2019 (18/06365 m.fl.), at der kunne meddeles landzonetilladelse til en gyllebeholder, selvom den var større end, hvad der var erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsejendommens drift. Landzonetilladelsen blev givet med begrundelse om, at:

- Der var tale om en aktivitet, som naturligt hørte til på landet
- Gyllebeholderen skulle opføres på en landbrugsejendom
- Landbrugsejendommen var en del af en bedrift med et samlet jordtilliggende på 121,88 ha
- Den opbevarede gylle skulle udbringes på 59 ha
 - De 59 ha indgik i markplanerne for landbrugsbedriften
 - De 59 ha lå i kort afstand fra den ansøgte placering af gyllebeholderen

Det er vores vurdering, at det er udgangspunktet, at udstykning, opførelse af ny bebyggelse eller ændringer i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer i landzone – herunder etablering af gylletanke – kræver en landzonetilladelse fra kommunen, jf. planlovens § 35, stk. 1. I undtagelsestilfælde kan et forhold være undtaget af dette krav, herunder gyllebeholdere, der er erhvervsmæssigt nødvendige. Finder én af undtagelserne i planlovens § 36, stk. 1, nr. 1-21 ikke anvendelse, vil man falde tilbage på kravet om landzonetilladelse i planlovens § 35, stk. 1.

Det er derfor ikke en korrekt opfattelse, at en gyllebeholder, der ikke er omfattet af undtagelserne i planlovens § 36, stk. 1, ikke kan opstilles. Konsekvensen heraf er at kommunerne skal foretage en vurdering af, om der kan gives en landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1. Det er vores opfattelse, at nogle kommuner er afvisende overfor mulighederne for etablering, hvis en gyllebeholder ikke er erhvervsmæssigt nødvendig. Derfor er det vigtigt at minde kommunerne om, at man blot falder tilbage på hovedreglen om almindelig landzonetilladelse.

Landzonetilladelse

Ved kommunens vurdering af, om der kan gives landzonetilladelse til det ansøgte, foretages en konkret vurdering af forskellige hensyn i overensstemmelse med planlovens formålsbestemmelse. Det indebærer, at kommunen skal sammenholde det ansøgte med planlægningsmæssige hensyn og natur- og landskabshensyn. De planlægningsmæssige hensyn omfatter blandt andet kommuneplaner, lokalplaner og sektorplaner. Hensyn til natur og landskab omfatter blandt andet understøttelse af biodiversitet og forebyggelse af forurening af luft, vand og jord.

Kommunen vurderede i [sag 18/0365 m.fl.](#), at der kunne gives en lovliggørende landzonetilladelse til en gyllebeholder, da beholderen var opført i umiddelbar nærhed (ca. 15 meter) af ejendommens øvrige bygninger. Gyllebeholderen ville desuden ikke påvirke det omkringliggende landskab væsentligt. Dette er konkrete momenter, som kan indgå i vurderingen af tildeling af landzonetilladelse.

Husk derfor at lægge vægt på disse momenter, hvis I skal ansøge om en landzonetilladelse til en gyllebeholder.

Emneord

[Planloven](#)

[Rådgivning](#)

Publiceret: 12. juli 2022

Opdateret: 12. juli 2022

Vil du vide mere?

Line Maagaard

Specialkonsulent, cand.jur.

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

lima@lf.dk

Malthe Juel Strandby

Juridisk konsulent

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

msta@lf.dk

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

